

Årsplan

2022-2023

Gibostad barnehage

Godkjent av SU i Gibostad barnehage den 01.07.2022

Innledning

Om barnehagen

Formål og innhold

Omsorg

Lek

Læring

Danning

Vennskap og fellesskap

Mangfold og gjensidig respekt

Medvirkning

Foreldresamarbeid

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Tilvenning

Overgang barnehage-skole

Eksternt samarbeid

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Digital praksis

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunale satsingsområder

Planleggingsdager

Innledning

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppa.

Barnehagens arbeidsmåter skal bidra til å realisere rammeplanen.

Barneperspektivet skal være bærende i det daglige arbeidet og ved valg og gjennomføringer av tema og prosjekter.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Årsplanen vår skal vise hvordan barnehagen jobber for å innfri kravene for innhold og oppgaver fastsatt i Lov om barnehage og rammeplan for barnehagene.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder:

- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og gjennom bruk av naturen i lek og uteliv hele året.
- Barnehagen skal ha fokus på det psykososiale barnehagemiljøet

Om barnehagen

Gibostad barnehage ble etablert i 1980. I august 2017 flyttet barnehagen inn i nye lokaler i Gibostad skole. Barnehagen har i utgangspunktet 36 plasser for barn i alderen 1-6 år, med mulighet for utvidet drift ved behov. Lokalene ble nyrenovert i 2017, med store, gode rom og god funksjonalitet der det er muligheter for organisering av barna i mindre grupper etter behov. Vi har også mulighet å bruke skolens lokaler, som gymsal, basseng og bibliotek. I tillegg kan vi benytte oss av skolens uteområde som ballbingen, akebakken og grillbu. Vi har kort avstand til skog og fjæra, og vi har faste turdager hver uke. I tillegg er det kort avstand til Senja videregående skole der vi kan besøke fjøsen, være med på grønnsaksopptaking m.m. Barnehagen bruker, og samspiller aktivt og allsidig med sitt nærmiljø. Det er et viktig pedagogisk rom og grunnlag for kvalitet i barnehagetilbudet. Vi samarbeider også med barnehagene på Husøy, Botnhamn og Fjordgård.

Formål og innhold

Omsorg

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse.
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Kompetanseheving i personalgruppa i forhold til relasjonskompetanse, samt refleksjon i grupper.
- Fokus på god og trygg tilvenning i tett samarbeid med foreldre.
- Vi hilser på barnet med navn når det kommer i barnehagen
- Ha et tilgjengelig fang for de som har behov
- Tydelige grenser
- Faglitteratur: «Alt jeg kan! Hvordan kroppen lærer hjernen å tenke», «Livsmestring i barnehagen» og «Psykisk helse i barnehagen. Forstå hvordan det er inni meg når jeg er ute av meg»
- Vi deltar i HOPP-prosjektet (helsefremmende oppvekst i Senja kommune).

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Hele personalgruppa skal gjennomføre systematisk observasjon for å sikre at alle barn får delta i og er inkludert i lek.
- Tilrettelegge for lek og inkludering gjennom organisering av rom og miljø, samt små og store lekegrupper.
- Vi skaper felles opplevelser og erfaringer for å utvikle leken.
- Vi skal delta i lek på barns premisser både ute og inne.
- Gi barna tid, og anledning til å avslutte leken.
- Leker og utstyr skal være tilgjengelig
- Utvikle barnas forståelse for lekeregler
- Tilpasse og endre lekemiljøet etter behov

Læring

Personalet skal:

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennom fokus, bevissthet, evaluering og refleksjon, skal personalet være oppmerksom på barns interesser og engasjement, og slik legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Vi skal bruke utetiden og uteområdet som et pedagogisk rom for læring.
- Gi barna utfordringer som fremmer den individuelle utvikling og mestring
- Førskole en dag i uka med skoleforberedende aktiviteter
- Dele barna inn i mindre grupper ut fra modning og alder
- Ta tak i barnas undring, være i nuet

Danning

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Bruke pedagogiske metodiske opplegg i forhold til sosial kompetanse.
- Systematisk bruk av barnesamtaler.
- Systematisk bruke av Unicefs samtalekort om barns rettigheter og «Samtalekort om kroppsregler».
- Vi skal være gode forbilder
- Vi hilser og snakker høflig til og om hverandre.

Vennskap og fellesskap

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal jobbe systematisk i refleksjonsgrupper i forhold til relasjonskompetanse og vår oppgave som gode rollemodeller.
- Systematisk bruk av veilederen «Barns trivsel –voksnes ansvar».
- Systematisk arbeid med danning og sosial kompetanse.
- Gi barna felles positive opplevelser gjennom turer og ulike aktiviteter
- Vi skal være kjent med kommunens «Handlingsplan mot mobbing»
- Felles treff for førskolebarna sammen med barnehager på Husøy, Botnhamn og Fjordgård

Mangfold og gjensidig respekt

Personalet skal:

- fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.
- synliggjøre variasjon i verdier, religion, livssyn og mangfold i familieformer.
- bruke mangfold som ressurs i barnehagen
- støtte, styrke og følge opp barna utfra deres kulturelle og individuelle bakgrunn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Systematisk bruk av Unicefs «Samtalekort om barns rettigheter».
- Temauke i forbindelse med samefolkets dag.
- Jevnlige barnesamtaler
- «Det er mitt valg» - et pedagogisk opplegg for utvikling av sosial og emosjonell kompetanse.
- Vi hilser og snakker høflig til og om hverandre.

Medvirkning

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal bruke barnesamtaler som utgangspunkt for planlegging og evaluering av aktiviteter.
- Ved å være aktivt lyttende skal personalet følge barnas initiativ og interesser, vi skal være særlig oppmerksom på de yngste barna som ikke har utviklet språk.
- Personalet skal tilegne seg informasjon om barns interesser gjennom observasjon og barnesamtaler, samt foreldresamtaler og den daglige kontakten.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- Foreldrerådet:
Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.
- Samarbeidsutvalget (SU):
Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.

Våre tiltak for å arbeide mot målene:

- Vi gjennomfører to foreldremøter (ett av de er med tema fra våre satsingsområder), og foreldrene får tilbud om to foreldresamtaler hvert år.
- Vi gjennomfører et eget foreldremøte for nye foreldre. Det er også en foreldresamtale i forbindelse med oppstart.
- Vi legger bilder og informasjon på appen «Min barnehage». Vi har også ei facebookside for foreldre og ansatte der vi kan legge ut informasjon og bilder.
- Vi gir foreldrene mulighet til å komme med innspill til årsplanen.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Systematisk observasjon.
- Jevnlige ressursteam
- Tilrettelegge slik at alle barn kan delta på aktiviteter utfra egne behov og forutsetninger.
- Personalet skal være kjent med «Kriseportalen» - et verktøy for håndtering av kriser og uønskede hendelser.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har et eget foreldremøte for de nye foreldrene på våren.
- Barna kan komme og besøke barnehagen sammen med foreldrene på våren og før oppstart.
- Barnet har en kontaktperson som følger det i starten
- Foreldresamtale i forbindelse med oppstart med samtaleskjema og gjennomgang av trygghetssirkelen.

Overgang barnehage-skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Systematisk bruk av «Plan for overgang barnehage-skole».
- Vi bruker skolens uteområde.
- Vi bruker, og blir kjent med skolens lokaler som gymsal og basseng.
- I samarbeid med foreldre sender vi informasjon om barna til skolen

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal kjenne til, og bruke «Handlingsplan mot mobbing».
- Vi skal kjenne til «Spesialpedagogisk håndbok».
- Representanter fra personalet skal delta på tverrfaglige møter, samlinger og ressursteam.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Vi bruker Udir sine ståstedsanalyser.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi legger jevnlig ut bilder på barnehagens i dagbok på appen «Min barnehage». Bildene skal synliggjøre og dokumentere aktiviteter i hverdagen. Vi har også ei facebookgruppe for foreldre og ansatte som kan brukes til samme formål.
- Vurdering og evaluering gjennom refleksjon i personalgruppa og med barna.
- Vi lager månedsplan
- Ukentlige avdelingsmøter
- Det utarbeides IUP for barn med særskilte rettigheter

Digital praksis

Personalet skal

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Bruk av easyscope inne og ute, både planlagt og spontant.
- Bruk av iPad, som oppslagsverk og læringsapper.
- Bruk av Beebot, fotoapparat, bærbar PC, osv.
- I samtaler med barn om bruk av iPad og internett skal vi lære barna nettvett.

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst

MÅL: Barn som bruker språket aktivt i samhandling med andre		
Aktiviteter og tiltak		
1 og 2 åringer	3 og 4 åringer	5 og 6 åringer
Personalet skal være språkbevisste og sette ord på handlinger og følelser i samspill med barna.	Barna skal gjennom barnesamtaler og temabasert litteratur øve på å sette ord på handlinger, opplevelser og følelser.	Barna skal øve på å skape egne tekster, fortellinger og fortelle i gruppe.
Personalet skal tone seg inn, tolke kroppsspråk, lytte, snakke rolig, bruke korte setninger.	Personalet skal i hverdagssituasjoner samtale med barn for å øve på samtaleferdigheter.	Barna skal gjennom spill og faste aktiviteter fremmer konsentrasjon og evne til turtaking.
Personalet skal bruke alderstilpassede bøker, sanger, rim og regler (høytlesing). Samt formidle fortellinger ved hjelp av konkrete og enkel dramatisering.	Personalet skal bruke alderstilpassede bøker, sanger, rim og regler.	Barna skal øve på å bruke språket til å forhandle og løse konflikter. Personalet skal ved hjelp av iPad, sanger, rim og regler introdusere barna for ulike språk, fortrinnsvis engelsk.

Kropp, bevegelse, mat og helse

MÅL: Aktive barn med positiv selvoppfatning		
Aktiviteter og tiltak		
1 og 2 åringer	3 og 4 åringer	5 og 6 åringer
Personalet skal legge til rette for utvikling av grunnleggende bevegelser ved bruk av uteområdet, hinderløyper og sanglek.	Personalet skal legge til rette for fin- og grovmotoriske aktiviteter inne, ute og i gymsalen. Barna skal gå på ulike underlag som gulv, skog, uteområde og i fjæra.	Barna skal videreutvikle finmotorikk ved aktiviteter som skrivetrening, «perling» osv. Barna skal få vann- og begynnende svømmeopplæring
Barna skal utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at vi er forskjellige, ved bruk av «Barnas rettighetskort» tilpasset alder.		
Barna skal utvikle et positivt forhold til sunn mat, måltider og hygiene ved å få servert sunn og variert kost til måltidene.	Barna skal få begynnende bevissthet om sunt kosthold og god hygiene ved å øve på selvstendighet i påkledning, måltider og toalettbesøk.	Barna skal få økt bevissthet om sunt kosthold og god hygiene gjennom å delta i tilberedelse av mat. I svømmeopplæringa får de øve på egen hygiene og å ta vare sine klær og utstyr i garderoben.

Personalet skal tilrettelegge rutiner og ta individuelle hensyn slik at barna får tilstrekkelig hvile.	Personalet tilrettelegger rom og anledning for at barna skal få hvile.	Personalet tilrettelegger for at barna får mulighet til rolig lek, lesestund, og hvile.
--	--	---

Kunst, kultur og kreativitet

Mål: Barna skal få mulighet til å oppleve kunst og kultur og til selv å uttrykke seg estetisk		
Aktiviteter og tiltak		
1 og 2 åringer	3 og 4 åringer	5 og 6 åringer
Personalet skal gi barna ulike sanseopplevelser med hørsel og berøring ved bruk av sang, musikk og konkrete.	Personalet skal legge til rette for drama, lek og dans ved bruk av «Snakkepakken», «Minirøris».	Personalet skal legge til rette for at barna kan ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede ved bruk av lek, drama, musikk og ulike formingsaktiviteter.
Personalet sette fram, inspirere og legge til rette for kreativ utfoldelse med ulike materialer som maling, plastelina, tre, stein, planter, ark, blyanter osv.	Barna skal ta i bruk ulike formingsteknikker, ute og inne og med forskjellige materialer.	Barna skal videreutvikle tillærte formingsteknikker og ta disse i bruk på en selvstendig måte, ute og inne.
Barna skal få ulike sang- og musikkopplevelser tilknyttet vår barnesangkultur, på norsk og på samisk.	Barna skal få erfaring med ulike musikkinstrumenter, tradisjonell og moderne sang og musikk.	Barna skal være aktivt deltakende i sang, musikk og drama-aktiviteter. Personalet skal ta imot barnas innspill og ideer som grunnlag for planlegging. Barna skal få øve seg på å opptre for publikum.

Natur, miljø og teknologi

Mål: Barna skal få oppleve glede ved å være ute i naturen og tilegne seg forståelse for miljøvern og samspill i naturen		
Aktiviteter og tiltak		
1 og 2 åringer	3 og 4 åringer	5 og 6 åringer
Barna skal oppleve glede ved å være ute i all slags vær sammen med engasjert personale	Barna skal få økt erfaring med å være ute i forskjellig vær til alle årstider. Samt få begynnende erfaring med miljøvern og samspill i naturen. Få kjennskap til kildesortering, rydde opp etter seg og kaste søppel i søppelboksen.	Barna skal få oppleve lengre turer i nærmiljøet. Barna skal få kunnskap om og erfaring med bærekraftig utvikling ved deltakelse i mikroprosjekt
Barna skal få ulike sanseopplevelser i naturen	Personalet skal legge til rette for at barna får undre seg over og eksperimentere med fenomener i naturen	Barna skal få utvidet kjennskap til fenomener og sammenheng i naturen
Få kjennskap til ulike teknologiske verktøy som	Personalet skal gi barna begynnende erfaring med	Barna skal få utvidet erfaring med moderne teknologi og digitale

iPad og musikkspiller, elektrisk stelletbord.	digitale verktøy som pc, iPad, kamera.	verktøy, vaskemaskin, makuleringsmaskin osv.
---	--	--

Antall, rom og form

Mål: Utvikle barns matematiske kompetanse gjennom lek og hverdagsaktivitet		
Aktiviteter og tiltak		
1 og 2 åringene	3 og 4 åringene	5 og 6 åringene
Barna skal gjennom lek og utforsking få erfaringer med mengder, rom og form.	Barna skal få kjennskap til ulike matematiske begreper som størrelser, tall, rekkefølge og former gjennom lek og spill.	Barna skal ved lek og utforsking få kjennskap til tallrekken fra 1-10.
Barna skal igjennom hverdagsrutiner bli kjent med ulike begreper som stor / liten, hard /myk etc.	Barna skal i lek få konkret erfaring med former, mengder, telling og utvikling av romfølelse.	Barna skal delta i aktiviteter der de får erfaringer med å bruke matematiske begreper ved hjelp av vekt, klokke, spill og digitale verktøy.
Personalet skal aktivt bruke benevnelse av matematiske begreper i samspill med de små	Tilrettelegge for aktiviteter hvor barna får bruke matematiske begreper, eks. spille, telle, veie, måle: Ved baking/matlaging, finne likheter etc.	Personalet skal sørge for at barna ha tilgang til og tar i bruk materiale som gir erfaring med klassifisering, sortering og sammenlikning

Etikk, religion og filosofi

Mål: Barna skal utvikle respekt, toleranse og interesse for hverandres bakgrunn og tilhørighet		
Aktiviteter og tiltak:		
1 og 2 åringer	3 og 4 åringer	5 og 6 åringer
Personalet skal ta seg tid til å lytte til barna, tolke kroppsspråk og sette ord på barnets følelser.	Gjennom metodiske opplegg skal barna øve på å vise respekt, forståelse og toleranse for andre.	Gjennom samtaler, fortellinger og bøker skal barna lære og vise forståelse for at samfunnet er mangfoldig og at mennesker er forskjellige.
Personalet skal tilrettelegge for at barna får bygge vennskap ved å aktivt delta i lek og samspill.	Personalet skal hjelpe barna til å løse konflikter gjennom deltakelse i lek, og bruk av «Steg for steg» og «Det er mitt valg».	Personalet skal samtale med barna om tema barna er opptatt av. Eks. Hva betyr vennskap, samarbeid, hvordan viser vi hensyn til hverandre.
Gjennom bøker og fortellinger skal barna stifte erfaring med tradisjoner og høytider som markeres i barnehagen.	Personalet skal være åpen for barns tanker og undringer.	Personalet skal være åpen for barns undring omkring liv og død.

Nærmiljø og samfunn

Mål: Barn skal oppleve seg selv som del av nærmiljø og samfunnet

Aktiviteter og tiltak

1 og 2 åringene	3 og 4 åringene	5 og 6 åringene
Barnet skal bli kjent med barnehagen som sitt første møte med samfunnet.	Barna skal få kjennskap til lokalmiljøet ved at vi går på turer i nærmiljøet, til butikken, næringsliv, videregående skole og brannstasjon.	Barna skal få kjennskap til lokalhistorien, og besøke området i «gamle Gibostad».
Barnet skal føle tilhørighet til gruppen ved at de leker, spiser, har samling og går ut i lag. Bruk av «Steg for steg».	Barnet skal få erfare seg selv som en del av gruppa gjennom samhandling med andre barn, bøker, veiledning fra personalet og deltakelse i «Steg for steg» og «Hjerteprogrammet».	Barna skal få forståelse for hvordan de selv påvirker fellesskapet ved at vi leser bøker som handler om vennskap, inkludering og empati. Eks «Vennebøkene», «Nelly og Hamza».
Barna får kjennskap samisk, og andre lands kultur ved at vi leser bøker, synger sanger og lager mat fra andre land.	Barna skal utvikle forståelse for ulike tradisjoner, kulturer og levesett ved bruk av bøker, sanger, matlaging, iPad med «Språkkista» og søk på internett. Markering av samefolkets dag.	Barna skal ved bruk av «Barnas rettighetskort» få kunnskap om barns rettigheter og demokratiske prinsipper.

Kommunale satsingsområder:

1. Språk og musikk

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barnet får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Ved å ha fokus på kommunikasjon gjennom musikk kan barna lettere lære språk, kommunikasjon og føle tilhørighet til andre barn. I sang og musikklek kan alle delta selv om de ikke har så gode språkferdigheter. Personalet ønsker inspirasjon til hvordan de kan gjennomføre musikkstunder og legge til rette for gode språkmiljøer og musikkglede i hverdagen.

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. • Barnehagen skal bidra til at barna møter ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. • Barnehagen skal bidra til at barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. • Barnehagen skal bidra til at barna leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Tilrettelegge ved å gi tilgang til utstyr og materiell som stimulerer til språklig aktivitet. Bøker skal være lett tilgjengelige, også sangbøker. • Jevnlig besøk på skolens bibliotek der barna kan se og låne bøker. • Personalet skal være støttende og hjelper barn å sette ord på opplevelser, handlinger og følelser. • Systematisk bruk av sang, rim og regler, musikk og rytme. • Inkludere alle barn i språkstimulerende aktiviteter. • Personalet skal undre seg sammen med barna, og hjelpe barna å sette ord på det. • Fortelle og dramatisere eventyr – bruke «Snakkepakken» • Språklek 1 og 2 + «Språkkoffert» • La barna prøve ulike instrumenter og oppfordre personalet til å bruke de instrumenter som finnes i barnehagen. • Personalet skal bruke språket i samspill med barna gjennom hele dagen; stille åpne spørsmål, hjelpe barna med å sette ord på ting og vente på barnas svar. Vi skal være bevisst på toneleiet vårt og ordvalg når vi snakker med barna. • La barna bli kjent med sanger, rim og regler på engelsk og andre språk. Lære bursdagssanger på ulike språk som er representert i barnehagen. • Oftere bruk av sangleker, ute og inne. Lage liste over sangleker vi bruker jevnlig, laminere og henge opp inne og ute slik at barna kan velge. • Fundere over ulikheter i det daglige språket i barnehagen, som dialekter og ulike språkformer.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

• Bildedokumentasjon • Observasjon som grunnlag for dokumentasjon og vurdering • Barnesamtaler; i gruppe. • Vurdering av språkarbeidet og arbeidsmåtene gjennom refleksjon og drøftinger på pedagogiske arbeidsmøter. • Månedspaner • Alle i personalet gjennomfører ståstedsanalysen.
Kompetanseutvikling
• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper. • Personalveiledning, gruppeveiledning. • Veilederen fra Udir «Språk i barnehagen –mer enn bare prat». • Webinar på Udir «Språklig mangfold». • «Temahefte om språk og språkstimulering i barnehagen» • Hftet «Språklige rolle modeller» (Fafo)

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevist forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha det bra. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å bli mere aktive, spise sunnere, forebygge helseproblemer og skape bedre trivsel.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen

Mål fra Rammeplanen
- Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse. - Personalet skal legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltidsglede, deltakelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna. - Personalet skal kjenne til, og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
- Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute. - Gjøre barna bevisst på å kjenne etter om de er sulten eller mett. Oppfordre dem til å spise opp maten før de ta mer mat. - Oppfordre barna til å smake på ulike mat. - Sunt kosthold/felles innkjøpslister for matvarer - Varmmat 1 gang pr uke, skrive inn i månedsplanen hva vi serverer. - Servere frukt og grønnsaker hver dag. - Bruke materiell fra «Fiskesprell» - Bruke tiltakene i progresjonsplan
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
- Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager. - Billedokumentasjon - Månedsplaner - Observasjon som grunnlag for dokumentasjon og vurdering
Kompetanseutvikling
- Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper. - Personalveiledning, gruppeveiledning. - Delta på møter og opplæring v/kommunens HOPP-koordinator. - Aktuelle Webinar ifht. tema «Livsmestring og helse».

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
- Barnehageloven og Rammeplanen. - Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. - Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. - Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. - Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. - Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og å bli kjent med egne og andres følelser. - Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. - Sette grenser for egen kropp

Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Personalet skal ha fokus på den gode samtalen mellom barn/barn og barn/voksen under måltidet. • Dele barna i mindre lekegrupper daglig, der personalet har fokus på å hjelpe barna til positivt samspill. • Leker skal være lett tilgjengelige, og barna skal oppfordres til å rydde lekene på plass etter bruk. Dette for at lekemiljøet skal være innbydende og fristende til videre lek, ellers kan medføre stress. • Ved hjelp av systematisk observasjon skal vi jevnlig kartlegge kontakten mellom barn-barn og barn-voksen • Bruke samlingsstunder til samtaler rundt tema «samhandling»: Turtaking, deling og førstemann sin rett. • Bruke «Hjerteprogrammet», «Det er mitt valg», «Steg for steg» og «Jeg vet» i samlingsstunder gjennom hele året • Gi barna konstruktive tilbakemeldinger, viktig at alle får følelsen av at de er bra nok • Bruke samtalekort om kroppsregler i samlingsstunder, samtidig som de er tilgjengelige for barna daglig.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager. • Bildedokumentasjon • Månedspaner • Observasjon som grunnlag for dokumentasjon og vurdering
Kompetanseutvikling
• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper. • Personalveiledning, gruppeveiledning. • Delta på møter og opplæring v/kommunens HOPP-koordinator. • Aktuelle Webinar ifht. tema «Livsmestring og helse». • Litteratur: «Psykisk helse i barnehagen», «Livsmestring i barnehagen», «Alt jeg kan! Hvordan kroppen lærer hjernen å tenke»

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og framme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. • Barnehagen skal bidra til at barna videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. • Barnehagen skal bidra til at barna opplever å vurdere og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer. • Trivsel glede og mestring
Våre tiltak for å oppnå dette i år

• 120 min organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn. • Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna, og tilpasset for de yngste. • Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. • Fast turdag hver uke, spontane turer i nærområdet så ofte som mulig. • Bruke gymsal på skolen, og bassenget for de eldste barna. • Bruke mer bevegelsessanger.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager. • Bildedokumentasjon • Observasjon som grunnlag for dokumentasjon og vurdering • Månedspaner
Kompetanseutvikling
• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper. • Personalveiledning, gruppeveiledning. • Delta på møter og opplæring v/kommunens HOPP-koordinator. • Aktuelle Webinar ifht. tema «Livsmestring og helse».

Planleggingsdager

- 19. august
- 14. oktober (felles kursdag)
- 2.januar
- 19.mai
- Juni – ikke fastsatt dato